

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 50 fillér Felévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hova a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílt-téri közleményeket
a kiadóhivatal
mérésélt árjegyzék szerint számít fel.

Jog, törvény, igazság.

(A másik eset.)

Ripóckfalvi és sápvári Sáp Frici felkapaszkodott az uborkafára.

Lentről, a porból, a salakból került fel e nagyvási lázterjesztő fa leg-tetejére és az a kettős predikátum, mely neve előtt ékeskedik, nem az ősi kúria apai hét szilvafájáról szakadt rá, hanem csak úgy tapadt hozzá, közéleti bokros érdemei méltó jellemzőjéül.

Ripóckfalvi és sápvári Sáp Frici, ahogy az alsó gimnáziumokat jól-rosszul ledarálta, Árvizvármegyébe, Sulyamvölgyre szakadt el a szülőföldjéről, arra a Sulyomvölgyre, mely már akkor is híres, hogy ne mondjuk, hírhedt volt arról, hogy a legalkalmasabb melegágya minden élődsi állatnak, hogy sehol a pöfeteg és pöfeszkedő néptrübütség olyan vak hívőkre nem talál, mint ott.

Ebben az erkölcsi rothadásnak kedvező talajban eresztette le gyökereit az az uborkafa, melyen ripóckfalvi és sápvári Sáp Frici a magasba kapaszkodott.

Csak egy pontot kerest, melyen lábát megvetesse, legyen az akármilyen kicsiny is, — egy talpalatnyi tért, honnan megkezdhesse erkölcsromboló, társadalom-feldúló átkos munkáját.

Bejutott Sulyomvölgy magisztrátusába — napdíjasnak . . . úr volt, hivatalnok, tisztviselő úr.

No hát, ez a napdíjaság volt neki az az archimédési pont, melyből a világot sarkaiból kimozdithatta, — már tudniillik azt a világot, melyet munkássága színteréül választott és amelynek határa Árvizvármegyét, ebben Sulyomvölgyet fogta be.

És megkezdődött a néperkölcösítő gyökerében megrothasztó, társadalom-felforgató örületes munka, mely előtt semmi szent, semmi magasztos nem volt, ha önos érdekek, hatalmi törekvések kielégítéséről, anyagi vágyak kielégítését szolgáló pénzforrások kiaknázásáról volt szó.

A népboldogítás öve alatt folyt csaknem két évtizeden át a lépérről-lépésre, fokról-fokra való következetes, céldutanos felkapaszkodás az uborkafára, melynek mikor leg-tetejére feljutott, a dicsőség mámorra szédítette meg ripóckfalvi és sápvári Sáp Fricit, fejébe szállt a tej, úgy képzelte, hogy aki olyan semmi tanultsággal mint az övé, az erkölcsi ér-

zésnek teljes hiányával, romlott szívvvel és romlott lélekkel olyan magasra hághatott mint ő, — annak már sok, — sőt minden szabad, — az már lábbal tiporhatja a erkölcsi és társadalmi, sőt az állami világrendnek is minden törvényét, mert hiszen mindezeknek fölötte áll ott, az uborkafa leg-tetején.

És ahogy ezt felgondolta: azon képen is cselekedett.

Alapított három bankot is Sulyomvölgyön, mindegyikről harsogva kürtölte a tulajdonát képező Sulyomvölgyi reklámdombban, hogy h e z a g p o t l o. És Sulyomvölgy népe, ez az isten áldotta, de egyúttal istentől vaksággal is megvert nép mind a háromszor felült a népmító szavának, mind a háromszor el is vérzette keserves megtakarított pénzeszkéjét, mert mind a három — Sáp Frici által alapított bank kénytelen volt rövid időközökben úgy felszámolni, hogy a részvényesek, vagy heti betétesek egész tőkéje odaveszett abban a feneketlen hordóban, melyből ripóckfalvi és sápvári Sáp Frici szivta ki mindig, telhetetlen, soha ki nem elégíthető kapzsisággal a befolyt pénzeket, hogy velük örületesen pazar nagyúri életmódja költségeit fedezze.

Aztán megalapította a népbolondító az első sulyomvölgyi tollfosztó és pénzfosztogató részvény-társaságot, mint munkás-szövetkezet, a sulyomvölgyi zabhegyező hitelintézetet, kiszivta — telepítés ürügye alatt — a pusztapáli szegény szellérek utolsó fillérért, feltolta magát — csápjait polipként terjesztve ki — idegen területeken egymás igazgatóságba, hogy szintén elharácsolja a közkereseti társaságok pénzét és — mindezen jelesen erkölcs-telen, bűnös üzemei közben mint erkölcsbíró ítélkezett lapjában, a Sulyomvölgyi Reklámdombban elevenek és holtak felett, legazembereken hétről hétre a közhatóságokat, sápolással vádolt polgármestert, tolvajlással liszpánt, gazsággal mindenkit, aki útját akarta állani az ő népfosztogató üzemeinek.

Csordultig telt be az ő vétkeinek, bűneink pohara, a bűnvádi feljelentések végre is egymást érték ellene. Vádolták nyilvános rágalmozással, okirat hamisítással, sikkasztással és mikor bűnvizsgálat indult meg ellene, akkor meg a bíróságoknak esett neki örületesen tajtékzó dühvel és legyalázta azokat úgy, hogy — paraszti kiszólás szerint — a keresztvizet se hagyta meg rajtuk.

Tíz évig folyt ez a közigazga-

tási és bírói tisztviselők hírlaplázása, népek vagyonából kifosztása és e tiz esztendőnek már a másodikában indult meg bűnvádi eljárás ripóckfalvi és sápvári Sáp Frici ellen közhatósági személy hírlapi meg-rágalmazásáért, a többi évek folyamán pedig csaknem minden esztendőben új meg új büntügyi vizsgálat szédelgésért, sikkasztásért, okirathamisításért és egyéb válogatott bűnökért, miket az uborkafára felkapaszkodott népbolondító rendszerint elkövetni szoktak.

Mert ripóckfalvi és sápvári Sáp Frici nem egy alak, hanem — sajna — egy típus ebben a mi szép hazánkban, típus, amilyen jóformán minden megyében kerül egy-egy.

Aztán mi történt a tiz év alatt a törvény nevében, a megsértett jogrend védelmére, az igazságszolgáltatás terén ripóckfalvi és sápvári Sáp Frici ellen?

Az, hogy a törvényszékek félték belenyúlni a bűnyügeibe, mert egyik se akarta magát csufosan legyaláztatni a sárgaföldig. Egy eszteneig hát azon vitatkoztak: vajon melyik előtt összegezzék a bűnhalmazatot, melyben ennek is, amannak is a területén vizsgálat indult. Az, hogy a kilenc év előtt indult egy nyilvános rágalmozási bűnpereben, melyben esküdtzésekkel kellett itélkezni, végre 9 év után végtárgyalást tűztek ki, hogy aztán azt még — ekkor se tart-hassák meg, mert csak ekkor tűnt ki, hogy valami szabálytalanságot követett el a — bíróság. Kilenc hosszú esztendő kellett hozzá, hogy — egy ilyen szabálytalanságot követhessenek el.

És ripóckfalvi és sápvári Sáp Frici, a jog, törvény és igazság védő szárnyai alatt még tovább, 9—10—20, vagy tudja isten hány éven át üzhette az — uborkafa tetején a népfosztogató, a közhatóság gyalázás kis játékeit.

Mert úgy kívánja azt a törvény, hogy csak jog szerint lehessen igazságot szolgáltatni a földi bűnösöknek.

Az ipar anyaga. Ha az anyagot a térrel és idővel összegezzük és helyes következtéseken haladunk, meglehetősen messze eljuthatunk a világegyetem magyarázásában.

A tér és az idő határait nem ismerjük és az anyag nélkül alig vonhatunk bővebb következtetéseket. Az anyag a térben van s az időnk folyamán változott azzá, aminek ma a különböző anyagokat ismerjük. Ha az anyagot vizs-

gáljuk, elemezzük és megismerve alkotó elemeinek összefüggését, módunkban áll azt alakítani és céljainkra felhasználni.

Bölcseleti értelemben tárgyalván az anyagot, bizonyosan vonzóbb tárgyhoz jutunk, mint ha az ipari fontosságú anyagról beszélünk. Iparunk a legtöbb esetben a nyers anyag, vagy már felig megmunkált anyag feldolgozásával foglalkozik.

Bizony gyakran halljuk, hogy nem elég fejlett az iparunk és ilyenkor ha ennek okát keressük, bizony gyakran jutunk oda, hogy iparosaink nem kellő képzettségében találgatnak. Híjjába tagadjuk: ez így van. Iparosaink egyik legfőbb feladata volna, a mesterségükhöz szükséges anyag helyes megválasztása és beszerzése, mert az amúgy is nehéz viszonyok közt élő iparos megélhetését a rossz anyag még jobban megnehezíti.

És ha felgondoljuk, hogy az anyag ismeretében a természettudomány alapfogalmi okvetlen szükségesegek, — belátjuk: milyen nagy szükség volna iparosaink céltudatos és okoskerü nevelésére.

Hogy mennyire szükséges az iparüzésben az anyag ismerete, erről egy példa meggyőző bennünket.

Vaskereskedőink nagyrésze külföldi vasgyárakból szerzi be azt a vasat, amit az ebből dolgozó kisiparos anyagának nevez. És régente, mikor a külföldi gyárak jobb minőségű vasat adtak s nálunk itthon alig akadt jobb vashámor, ennek volt is még értelme; ma azonban, mikor már kitűnő vashámoraink vannak, ez teljesen indokolatlan.

Igaz, hogy kereskedelmünk bizonyos téren megelőzte iparunkat és kereskedőink közül ma is sokan — a régi szokáshoz híven — külföldi gyárakhoz fordulnak anyagért, — pedig a hazai gyáraknál is fedezhetnék szükségletüket. De az is igaz, hogy kereskedőink nagy részének szűk látóköre miatt többnyire selejtes anyagot hoznak be külföldről, aminek aztán az azt feldolgozó iparos vállalja kárát.

Nagy baj az, ha a kereskedő, vagy az iparos nem ismeri azt az anyagot, melynek elárulásából, illetve feldolgozásából kell megélnie. Mert a selejtes anyag megmunkálása farszörűbb és még sem felel meg a közönség igényeinek.

Nem kell hát ahhoz hosszas bizonyítás, hogy az anyag ismerete és megválasztása milyen figyelemre méltó tényező az iparban. Okoskerü iparállamban, az ipar fejlesztésénél fontos dolog annak a tudása is, mit gyártunk, illetőleg mit készítsünk.

Ez a kérdés nagyon egyszerűnek látszik, de iparosaink helyes nevelésének hiányában nehezzé válik. Hogy mit gyártunk, erre a szükségleteinken kívül a kínálkozó anyag is irányadó.

Igy sokaig nem ismertük fel a papírosgyártáshoz alkalmas anyagokat és csak akkor kezdünk eszmélni, mikor a mi jó anyagunkat a külföldről rosszul feldolgozva, drágán kaptuk vissza.

A kereskedelemügyi miniszter ma már Budapesten és a vidéki nagyobb városokban nagy gondot fordít az önálló iparosok továbbképzésére is. És mióta az anyag ismeretéről és megválasztásáról az úton nagyobb gondot fordítunk; — imé kitűnik, hogy a magyar szövőttárú tartósabbak, a magyar vas szövésbél mint a külföldi és gyáraink papírosa versenyhez a külföldi gyártmányokkal. — Ezt különben a technológiai iparmúzeumban vég-

zett kísérletek és vizsgálatok fényesen igazolják.

Az legyen kishitűek és ne becsméljék az ze az anyagot, amit hazánk határain belül találunk, mert van itt annyi és olyan, hogy okszerűen feldolgozva, általa bármely iparágunk felvirágozhat.

Nem akarunk az anyag technológiai elemzésébe becsúszni, csak rámutatni arra, hogy iparunk fellendülése, a vállalkozó szellem kivül a feldolgozandó anyag ismeretétől is függ. Ez természetesen maga után vonja iparosaink szakszerű nevelését szemben azzal a felfogással, mely szerint a szülők csak a tanulástól és komolyabb gondolkodástól idegenkedő gyermekeket adják az ipari pályára.

Nem utolsó feladata pedig az embernek a nyers anyagot, amit a természet kínál, felismerni és a társadalom igényeinek megfelelően feldolgozni. És majd ha a magyar iparos ismerni fogja az anyagot, melyből dolgozik: munkája öntudatosabb, gazdaságosabb és szerepe az iparban üdvösebb is lesz.

Kétszáz magyar család.

Nem vagyunk barátai annak a gazdasági elvnek, hogy munkasemberek, akiknek ingatlan vagyonuk sohasem volt, — akár a kormány jóvoltából is beleüljenek egy jelentékeny vagyonba és telkes gazdákká váljanak máról holnapra.

A telepítésnek ez a módja nem tetszett nekünk sohasem és ma mégis a lelkesedésnek, az elismerésnek, a magasztalásnak hangján emlékezünk meg D a r a n y i Ignác földművelésügyi miniszter erdélyi útjáról, — melynek céljáról mostanig csak sejtések voltak a lapokban, de amelynek eredménye egészen méltó és tökéletes, olyan, hogy ez eredmény előtt a földművelésügyi miniszter legnagyobb cilenségeinek is meg kell hajolnia.

A miniszter Erdélyben járt és ott tízezer hold földet vásárolt. Azért vásárolta a földet, hogy ezen a területen legalább is kétszáz magyar családot megmentsen a hazánál, hogy Magyarország a g y a r földjén tízezer holdnyi területtel kiszélesítse.

Pénzt adott a miniszter ezért a földért idegen ajkú birtokosoknak. Hadd menjenek ezek azzal a pénzzel — ha akarnak — akár Amerikába, vagy maradjanak meg itt közöttük jó modban, akármilyen foglalkozásban; fő az, hogy a föld, melyen lakunk m a g y a r terület legyen, m a g y a r o k talajának rajta hasznos foglalkozást.

Az olah vagy azért adta oda a földjét, mert el volt adósodva és a pénzzel, amit kapott, megmentette vagyonának egy részét, vagy azért, mert jól megfizették érte: mindegy az. Nem keressük, nem kutatjuk az ő okait, az ő céljait, — még azt sem számoljuk, vajon az Erdélybe telepítendő magyar családok mikor és hogyan fogják visszafizetni a részükre kiosztandó telkek arát, — csak elismeréssel adózunk D a r a n y i miniszternek az egyszerű, parasztikus, de közvetlen, de zsenialis gondolatért, hogy a magyar mezőgazdasági kérdések fejlesztésére szant államvagyon, az ország pénzét nem elméleti tételek megfektetésére költi el, hanem földet vásárolt inkább azért a pénzzért az olah vagy szász gazdatól, hogy aztan odaadja a földet a magyar parasztgazdáknak.

Amilyen egyszerű és természetes ez az eljárás, éppen olyan zsenialis és meglepő. Nem bánjuk mi, — nevezéské bár ezt az eljárást az okoskodók agráriusnak, vagy akármilyen fészkes felmülnének: de mi szeretnők a szívünkre szorítani azt a derék, becsületes, egészséges és gyakorlati észjárású okos embert, aki ezt az eljárást kitalálta és követni is elég bátor volt ma, a gyanúsítások vakbura korában.

Nem tudjuk mi azt, mennyi pénz kellett hozzá, hogy a miniszter Erdélyben tíze-

ezer hold földet vásároljon, de érezzük hogy ha magas árakért vásárolta is össze ezt a területet, még mindig kevés pénzt adott azért a sokat jelentő ellenértékért, melyet e pénzért kapott. És úgy érezzük, hogy ilyen célra az országnak mindig kell pénzének lenni; úgy érezzük, hogy ha nem minden évben vehetünk is meg tízezer hold földet idegen nemzetiségű tulajdonosoktól, de azért sűrű időközben alhatt ez mégis módjában az ország pénztáranak.

Mert nem kidobott pénz ez, hanem megtérülő tőkebefektetés. Lehet, hogy nem jár nyereséggel, lehet, hogy nem térül meg az egész befektetés, de szives örömmel viseljük és viseli minden igaz magyar ember azt a veszteséget, mely rea ebből az akcióból netalan hárallik.

Hiszen elviseltük már sok más országos lépés veszteségét is zülogóda, panasz nélkül. Hiszen az állam társadalma sok, sok milliót fektetett — hogy egyebet ne is említsünk — vicinális vasutak törzsrészvényeibe, pedig előre tudta mindenké, hogy az ilyen törzsrészvények értéke rendszertint odavész. De azért nem ment ezek által tőlre senki. Hanem a vasutak — bár veszteség aran kiépültek és most nagy hasznára vannak a közforgalomnak. Vasutaink vannak és ezek gazdasági haszna kiszámíthatatlan, — de vasutak nem volnának ma, ha a létesítésükkel járó anyagi veszteséget el nem viseljük, — ez pedig nagyobb vesztesége volna a közgazdaságnak.

Világos, hogy ha a földművelésügyi miniszternek nem volna is elegendő pénzalapja arra, hogy megkezdett akcióit úgy folytassa, mint megkezdte, — ezt a pénzalapot a részére meg kell teremteni.

Nem az állami nagybirtokokra, hanem a nemzetiségi vidékeken összevásárolt birtokokra kell a magyar földműves családokat telepíteni. Az állami nagybirtokot, ha telepítésre vannak szanva, azoknak kell elárulni tani, akik maguk szerezték tőkékkel azt ké pesek is megvásárolni és az így befolyó pénzekért cserébe kell és szükséges kiterjeszteni a magyar földet, hogy abból minél nagyobb terület legyen a magyar birtokosok m a g y a r tulajdona.

A magyar földbirtokos osztály, különösen a kisgazda, tudjuk, hogy anyagi támogatásra szorult Tapasztaljuk, hogy az e célból alakult hatalmas hitelintézetek nem tudják a gazdat a bajból kimenteni. Rideg fiskális szempontok vezetik az intézeteket is, mert híjjába, a pénzüveletelnél ki van zárva a testvéri nagylelkűség. A magyar föld túl van terhelve zalogjogokkal. Minden évben figyejük: hol fogy, hol szaporodik a teher? A fejezgyezett tapasztalatok szomorúak és most, mikor a földéhes vagyonatlanokat telkes gazdákká emeli a miniszter, kétségteletlenül gondol arra is, hogy a nagy teherral zaklatott telkes gazdák viszont földönfutókká ne váljanak.

Ugyanaz a mód, mely az előbbiek meg mentésére alkalmas, az utóbbiakat is kiségit a bajból; sőt a birtokteher elosztása kisebb erővel is megtörténhetik, mert az eladósodott birtokot meg lehet menteni anyagi áldozat nélkül — a legtöbb helyen egy jó kezességi mivelettel is.

Az ilyen mivelet arra is nagyon alkalmas, hogy az ősgazdasági rendszer intenzíve tereltesse át. Mert ha nem föl a gazda feje anyagi gondokban, szivesen fogadja a jó tanácsot, mely után áldas járna.

Ujdonságok

Szentes, 1900. szeptember 13.

— Az alföldi nagy csatorna. A Dunatisza közt vezetendő és ezt a két nagy folyót összekötő nagy alföldi csatorna előmunkálatai gyorsan haladnak előre. Mint bennünket Kecskemétről értesítenek, a mérnökök, kik a műszaki felmérést teljesítik, már elhagyták ennek a városnak a határát, mert ott munkájukat befejezték és most Kistelek határában dolgoznak. A csatorna dolgában H o s z -

p o t z k y Alajos miniszteri tanácsos a mult szombaton Kecskeméten időzött. Ezzel a hírrel kapcsolatban említjük meg azt az ellenérzhetetlen híradást, melyet a »H a z a n k« című fővárosi lap bocsátott a mult héten világgá és amely szerint a minisztérium kebelében, a Duna-Tisza csatorna létesítése érdekében, ennek ügyvitelére egy külön, önálló új ügyosztály szervezését terveznek, amelynek vezetését vármegyénk főispánjára, V d n a y Andor drra bízák. A főispán ez idő szerint még nyári szabadságát élvezi és Párisban van, honnan csak 15-én indul haza, természetes hát, hogy, a »H a z a n k« híradását csak kuriózumként reprodukáljon, bár meggyőződésünk az, hogy ha komolyan tervezik a minisztériumban ilyen ügyosztály szervezését, annak vezetését rátermettebb egyénre alig bízhatnák, mint vármegyénk főispánja.

— Stóla Erzsébet királyné emlék-miséjéért. Dorosmai levelezőnk írja: Boldogult Erzsébet királyné halálának évforduló napján a dorosmai állami iskolák tanító testülete is gyászünnepelet rendezett. A tantsület az ifjúsággal együtt a templomba ment, hogy kegyeletének adóját a szent misén, amely dicsőült királyné emlékére tartandó lenne — lerója. Azonban milyen nagy csalódás érte, amidőn kántor uram az ez előtt 56 esztendővel elhunyt R á c z Iлона polgártársnőért zengedezte el szomorúan ájtatos énekét. Nem lehet azt a hatást, mondhatni megbotránkosztást leírni, amit a tanítótestület e miatt érzett. De nem lehet a dorosmai plebános cselekedetét sem magyarázni és megérteni, hogy ezen a minden magyarnak nagy és szent gyásznapon Magyarország Nagyszonyának emlékére így megfeledezett. A dorosmai tanítótestület különben elhatározta, hogyha esetleg azért nem tartottak e napon gyászmisét a feledhetetlen emlékü királynéért, mert senki sem fizetett érte, — úgy akkor maga a tanítótestület váltja meg ezutánra ezt a napot királyné emlékére.

— Csikódíjazás. A csongrád megyei gazdasági egyesület f. hó 9-ki csikódíjazása iránt, melyet a városház udvarán rendeztek, nagy volt a közönség érdeklődése, gazdak és más érdeklődők nagy számban gyűltek össze, hogy a versenyre felvezetett szép állatokban gyönyörködjenek és folyt az előzetes — nem hivatalos bírálat arról: melyik csikó, melyik három éves kanca lesz vajon az első díj nyertese? A lótenyésztő gazdak részéről a szoposcsikók versenyére 17, a 3 éves kancacsikók versenyére pedig 6 bejelentés történt. Elővezettek ezek közül 16 szopos csikót és 5 három éves kanca csikót, az utóbbiakból tehát valami nagy választék nem állt a bíráló bizottság rendelkezésére, melyben az állam részéről L u k s z á n d e r Géza ménéskar főhadnagy vett részt. A szopos csikók közül az első díjat, 5 drb. 20 koronás aranyat ifj. K ú r t i Imre; a második díjat, 3 drb. 20 koronás aranyat B u r i á n Lajos; a harmadikat, 2 drb. 20 koronás aranyat R ú z s M o l n á r Sándor, a negyediket, egyleti díj 2 drb. 20 koronás arany S z i j á r t ó S z a b ó Lajos szopos csikójának ítéltek oda, míg a 3 éves kancacsikók versenyében az első, 5 drb. 20 koronás arany díjat C s ú c s Sándor; a második, 3 drb. 20 koronás arany díjat F ö l f d i Mihály a harmadik, 2 drb. 20 koronás arany díjat pedig N é g y e s i János csikója vitte el.

Az egyesületi 2 drb. 20 koronás arany 4-ik díjat a bizottság nem adhatta ki, miután az arra érdemese nek talált csikó tulajdonosa nem volt egyleti tag. A díjakat C i c a t r i c i s Lajos dr. választmányi elnök, néhány bizdító szó kíséretében osztotta ki a nyerteseknek.

— Elnökválasztás a betegsegélyző-pénztárnál. A Szentes kerületi betegsegélyző-pénztár f. hó 9-én, vasárnap délután 2 óraker tartott igazgatósági gyűlést, hogy az ügyek élére, két évre új elnököt válasszon. Az igazgatóság választása S i m o n Ede volt ipartestületi elnökre esett, aki bizonyára buzgó, lelkiismeretes vezetője lesz a pénztár ügykezelésének.

— Iskolamegnyitás. Az iparostanonciskola 1900/901. tanévet f. hó 9-én, délelőtt 10 óraker nyitották meg ünnepélyesen, a túl a kurcai népkertben levő városi tanácskozó teremben. Az elnöki megnyitóbeszéd után az iskola igazgatója: K ö r t v é l y e s y Sándor emlékezett meg kimerítően az iparostanoncok szűnidei tanulmányi kirándulásáról, mely alkalommal több fővárosi gyári ipartelepelt és a technológiai iparmúzeumot látogatták meg és meleg szavakban méltatva azt az előzékeny fogadtatást, melyben a kirándulók több előkelő fővárosi iparos részéről részesültek, különösen kiemelte T h é k Endre fővárosi faipari gyárost, akit követendő mintakép gyanánt állított az iparosság elé. A kitűnő fővárosi iparos névének említésénél, a megnyitó ünnepségen jelenlevők felemelkedtek és percekig állva éljenztek T h é k Endrét. Majd F o d o r Dávid iparostanonciskolai tanító emlékezett meg hazafias szellemű beszédben a két év előtt tragikus halállal kimult Erzsébet királynéről, Magyarország Nagyszonyáról, isten áldását kérve le a szeretett agg királyra, aki anyai lelki erővel küzdte le a sors legkegyetlenebb csapásait. Percekig tartó lelkes éljen harsant fel erre, mely a legalkotmányosabb fejedelemnek szólt. A fegyelmi szabályzatot olvasták még fel a növények előtt és ezzel az iskolaévet megnyitó ünnepség véget ért.

— Halálozás. Egy becsületes, fáradhatatlan munkában elaggott polgártársunk haláláról kaptunk tegnap szomorú hírt. P o l g a r János földbirtokos, a vármegyei törvényhatóságnak és Szentes város képviselő-testületének évtizedek óta lelkes, buzgó tagja halt meg f. hó 12-én, élete 73-ik évében, özvegye, leánya, veje: ifj. Vecseri János és unokái, valamint nagyszámú rokonságának mély fájdalomra. Temetés holnap délután 3 óraker lesz s elhunytáról a mélyen sujtott család a következő gyászjelentést adta ki: »Alóirottak úgy a maguk, valamint az összes rokonság nevében mély fájdalommal jelentik a forrón szeretett férj, apa, nagyapa és apósnak: P o l g a r János földbirtokosnak a f. évi szeptember hó 12-én, hosszas szenvedés után, élete 73-ik évében bekövetkezett gyászos elhunytát. A megboldogult hült teteme f. évi szeptember hó 14-én, délután 3 óraker fog, az ev. ref. egyház szertartása szerint, az ev. ref. középtemetőben örök nyugalomra tetetni. Áldás és beke emlékezténle!

— A Takács Zoltán bankgyára Szentesen. A fővárosi sajtó csaknem egy hét óta ad napról-napra hírt T a k á c s Zoltán újabb szenzációs bűnügyéről, — a hamis százások nagyban való gyártásáról, melyre ez az ügyes, rovott múltú ember egész nagy bünszöveget hozott össze, az országnak jóformán minden részére szétigazgató. Mikor első hírt olvastuk annak, hogy T a k á c s Zoltán hamis százásokat gyártott és ezeket a bankókat büntársak révén hozta forgalomba, kiket

az ország különböző részein toborzott össze, első pillanatban eszünabe ötlött, hogy ennek a bankógyártásnak a nyomai alighanem lenyűlnak Szentesre is. Merő lehetetlennek tartottuk, hogy egy olyan körültekintő ravasz ember figyelmét, amilyen T a k á c s, elkerülte volna a K á l m á n Gergely bankócsinálása és szemébe ne ötlött volna az, hogy Szentesen bizonyosan kerül cimborasága az ő hamis százaskiből forgalomba hozásának. — Bizony-bizony szomorú dolog, hogy feltévesünk alaposnak látszik. A fővárosi lapok hire szerint, T a k á c s Zoltán bankóprését Sáros-Patakon találta meg a nyomozó rendőrség és le is foglalta egy ottani gazdánál. Az a sárospataki gazda pedig Szentesről származott el oda, itt él ma is a rokonsága, itt vannak a testvérei. Ezen a nyomon bogoza ki tovább a szemfüles fővárosi rendőrség a bankócsinálás bűnügyének szárait és a nyom — úgy látszik — elvezetett Szentesre is, mert itt f. hó 11-én letartóztatott egy öreg gazda embert, akit tegnap még fogva tartott és gondosan őrzött a csendőrség, egy másik gazdaembernek a tanyai gazdaságán meg házmotozást tartottak. Nem akarunk senkit kompromittáló gyanúba keverni, se elébe vagni nem akarunk a rendőri nyomozásnak és éppen ezért egyelőre nevek említése nélkül regisztráljuk ezt a hírt.

— Színház. F. hó 10-én, kedden este mutatkozott be P e s t i H á s z Lajos színtársulatának drámai személyzete Valaque »M i n t a f é r j« című francia bohózatában. Ez volt a társulat első előadása az évadban és mert a színészek csak hétfőn az esti vonattal érkeztek meg, kedden este pedig már játszottak is, épp ezért nem akarjuk komolyan venni ezt a bemutatkozást, mert végre is a legutóbbabb vidéki színésztl se igen lehet többet követelni, mint ami emberi fizikumtól kitelik, — az pedig bizonyos, hogy kifáradt idegekkel, utazásban meghurcolt erővel nem igen lehet valami művészi dolog produkálni. Általánosságban mondjuk el ezért csak a nézetünket az első előadásról, mikor annyit említettünk róla, hogy L o m n i c i n é (Auróra) tavaly óta játékbán jelentékenyen izmosodott, F e r e n c z i Frici a szokott jó humorral játszta Malivand tőkepenész szerepét s hogy T o r o s s y Katica szinpadra lépését, mint a mult évről kedvenceit lelkes tappsal kísérte a nézőtér alig félig megtöltöt közönség. Az új erők közül lattuk T a r j á n Irmát (Leonie) igen rossz maszkirozásban, meg R a t k a i t (Jouvelin). Mindkettő játékan kitesztett némi kimerültségük s ezért nem is bíráljuk őket. T a l l i á n (Thibaudier) olyan volt, amilyenek a mult évben megismertük: játékbán, alakításban szintelen. — Tegnap este az operett-személyzet mutatkozott be »S z u l a m i t h e z s i d ő d a l m b n e«, — ma este pedig az »A r a n y k a k a s e« című kacagató bohózat kerül színre.

— A húszkoronás bankjegyek. A hivatalos lap tegnapi száma közli az Osztrák-MagyarBank hirdetését, az 1900 március 31-éről keltezett új húszkoronás bankjegyek kibocsátásáról. Az új bankjegy vörös színű jegyképen, a hivatalos leírás szerint a felülnyomtatott vonal s részben fekete pontsorokkal kapcsolatos húralakú zöld guilloche-rajz, a melyen a zöld alaplóból féhéren kiemelkedő 20-as szám világosan előtűnik. A magyar szövegű oldalon a Hungáriát ábrázoló női fej s alul babérágat tartó gyermeki alak látható. A kezeiről pajsz függ alá, ebben van 'a magyar állami címer. A német szövegű oldalon Hungária helyén Ausztria alakja látható s a magyar címer helyébe a császári sas. Rendkívül bonyodalmas az új bankjegy méreteinek ismertetése s az helyes is, mert a bank végre nem adhat hirdetésében leckét a T a k á t s

Zoltánoknak a bankógyártásból. A magyar szövegírás tartalma ez:

Az Osztrák-magyar bank ezen bankjegy ellenében bécsi és budapesti főintézeteknél kívánatra azonnal fizet.

Hűsz Koruát

törvényes ércpénzben, Bécs, 1900. március 31-én

OSZTRÁK-MAGYAR BANK,

Blinsky
kormányzó.

Gold
főtanácsos.

Mecsenffy
vesztelőkár.

A második oldalon ugyanez a szöveg olvasható némél. Mivel az új bankjegyek forgalmi összege korlátozott, az Osztrák-Magyar Bank föltétlen kieserlési kötelezettsége a bankjegyeknél nem áll fenn. A most forgalomban levő, 1880 május elsejéről keltezett osztrák értékű tíz forintos bankjegyek behívására és bevonására vonatkozó határozmányokat annak idején fogják közzétenni. A bank az idén szeptember hó 20-án kezdi meg a hűsz koronás bankjegyek kibocsátását.

— **Mindszent halad.** Vármegyénknek alig van még egy községe, mely olyan szép fejlődésnek indult volna az utóbbi években, mint Mindszent. A község képviselőtestületének nagy érdeme van ez örvendetes fejlődésben és ez a képviselőtestület csak a múlt héten tartott közgyűlésében is újabb bizonyosságát szolgáltatva annak, hogy helyes érzelme van a község előhaladása iránt, mikor elhatározta, hogy az összes utcákon kiépíteti a gyalogjárdákat. Egyelőre azonban ez évben csak a vasútállomástól a tiszai rakodópartig vivő főutca két oldalán épül ki a gyalogjárda és a járdaépítéshez szükséges téglaszállítására a végrehajtó bizottság most hirdet zárt ajánlati versenytárgyalást, melynek megírdetését lapunk mai számában találják az érdeklődők.

— **Házasság.** Czeisler Zsigmond kereskedő polgártársunk tegnap lépett házasságra Krausz Jozefin kisasszonnyal. A polgári házasságkötés után, ugyancsak tegnap adtak az egyhazi áldást az új párna, a szentesi izraelita templomban.

— **Zsoltáros zsidó iskolások.** Szegváron a gyermekmenedék hely részére átengedett régi vármegyeház még nincsen ugyan új rendeltetésre berendezve, de azért az országos gyermekvédő egyesület már megkezdte ott, a nemeslelkű gróf Karolyi Sandorné védnöksége alatt alkalmas munkáját és ez idő szerint már több mint 300 apró pariaja az emberi társadalomnak van — az ország minden részéből, a községekben elhelyezve. Az emberszeretet védőszárnyai alá került a gyermekek közt van mintegy 16—17 iskolaköteles zsidó gyerek is, akik persze, Szegváron, épp úgy mint az ottan illetékes zsidó elemi iskolások nélkülöztek a hitoktatást. A szegvári allami népiskolák gondnokaságának elnöke, Orosz János községi jegyző erről átiratban értesítette a szentesi rabbiságot és egyben felkérte, hogy az ottani izraelita gyermek hitoktatása iránt intézkedjenek, mire a szentesi új hitközségi iskoláskére Soltesz Adolf tanítót rendelte ki, aki ezután minden szerdán Szegvárra utazik, hogy 2 csoportban, délelőtt és délután 2—2 órai hitoktatást adjon. A múlt hét szerdáján volt kint a nevezett tanító a községben először és ott bizony eredeti, különös állapotokat talált. A gyermekvédő egyesület számára alatt levő összes zsidó vallású tanítók közül jól fel voltak szervezve katolikus zsidó könyvtárral és nap-napra buzgó imá-

kozni jártak, a többi gyerekekkel együtt a — katolikus templomba.

— **Őszi országos vásárunk,** mint erről már néhány hét előtt hírt adtunk, f. hó 15-én, e hét szombatján kezdődik a jóságvadász, mely vasárnap is tart, míg a kirakodó vásár úgy ezekre a napokra, valamint hétfőre, f. hó 17 re is kiterjed.

— **Asszonyhábóri.** Régi haragosai egymásnak Molnár Károlyné és Dancsik Mária. S bizony az előbbinek oka is van a haragtartásra, mivel Dancsik Mária a férjét csabította el tőle, s a hitlenül elhagyott asszony csak az alkalmat kereste, hogy családi boldogságának megrontóját bosszút állhasson. Nem lett belőle afféle vitrioldráma, mindössze is egy kis folytonosság hiba a Dancsik Mária arcán, mit a megbántott feleség körme szántott a csabító asszony arcán. F. hó 10-én a teljes piacon találkozott össze a két asszony, s közös szívügyüket ott a nyilvánosság előtt tárgyalták le. S szinte természetes dolog, — mert hát asszonyok között ez könnyen megyesik — a sok szónak, szidalmazásnak pofozkodás, csipés, karmolás, rugdalózás lett a vége, nem kis mulatságára a hirtelen összecsődült népek, miglen egy véletlenül odavágódó rendőr (nalunk ilyesmik csak véletlenségből eshetik meg) szét nem választotta a harcoló amazonokat, s így közös ügyek egyelőre a rendőrségen nyeri majd folytatását.

— **Vásár.** Mint a kapitányságot hivatalosan értesítik, Békésen f. hó 21-én, 22-én és 23-án lesz az idei őszi országos vásár és pedig első napon a szarvasmarha-, második napon a lovasar, hamadik napon a kirakodó vásár. Vészmentes helyekről sertések is felhajthatók e vasarra.

Selyem-damaszt-ruha 9 ftről

feljebb — 12 méter! postabér és vámentesen szállítva! Mintak postafordultával elküldetnek; nemkülönben fekete, fehér és színes „Henneberg-selyem“ 45 krtól 14 ftr 65 krig méterenkint Henneberg G., selyemgyáros (cs. és kir. udvari-szállító) Zúrichben.

Irodalom.

A „Vasárnapi Ujság“ szeptember 2-iki száma 22 képpes s a következő tartalommal jelent meg: „Lenau Miklós“ Halála ötvenedik évfordulója alkalmából (arcképpel) Szana Tamástól. — „Dél-féle.“ Lenau költeménye, fordította Vargha Gyula. — „Pusztalak.“ Báró Eötvös József kiadatlán csebzése. — Regénytár: „Istenért és szabadságért.“ Regény, Ista Vértési Arnold (Goró Lajos eredeti illusztrációval). — „Cougourdan Marius.“ Regény, írta Mouton Jenő. Franciaoból fordította Sárosvy Bella (a párisi kiadás eredeti illusztrációval). — „A balatonparti fürdő és üdülőhelyek“ (képekkel) Cholnoky Jenőtől. — „A Hegedus Sándor gőzhajó első útja“ (képekkel) Barabas Alberttől. — „Gerlóczy Károly“ (arcképpel). — „Az olympiai versenyek Parisban“ (képekkel a Parisban versenyzett magyar athletákról) Pasztor Mihálytól. — „Egy székely pap emlékezete“ (Nagy Sándor hídvégi pap arcképpel) Benke Istvántól. — „Csu-Szi, az övény khinai csaszarné“ (Khinában készült rajz után készült arcképpel). — Irodalom és Művészet, Könyvtézetek és Egyletek, Sakkjáték, Képtalány Egyveleg stb. rendes heti rovatok.

A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negydedvőre négy kor, a „Politikai újdonságok“ al és „Világkrónika“ val együt hat korona. Megrendelhető a Franklini Társulat uiedőhivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem-tet 4. sz.) Ugyanint megrendelhető a „Képes Néplap“, legelőször ujság a magyarnép számára, félvőre 2 korona 80 fillér.

Gazdászati és üzleti értesítés.

Szentes, 1900. szept. 8.

Csépélis, nyomtatás bevezéshez köze ledik, — igen alkalmas az idő az ugarlásra valamint a kukoricaszedésre. A kukorica átlag jó közepérmést igér.

A gabonauzlet az egész héten lanya irányzat mellett folyt a búza ára a két elején csökkent, utóbb pedig egy kissé szilárdult.

Az árak a következők:

Búza, 78—79 klos mm. 6 ftr. 80; 76—77 klos mm. 6 ftr. 70—; 74—75 klos mm. 6 ftr. 40—50 kr.

Arpa köble 4 ftr. 4 ftr. 40 kr.

Kukorica köble 5 ftr. 60 kr.

Csöves kukorica zsákszámra 1 ftr. 10—1 ftr. 15 kr.

Zab köble 2 ftr. 80—3 ftr.

Szalonna mm. 42—43 ftr.

Hízott sertés tiszta vágásra 40—42 krig.

Népesedési mozgalom.

1900. évi aug. 31-től szept. 8-ig.

Születtek: Fazekas Bálint, Papp Antal, Pásztai Lajos, Gyenes László, Orosz Veronika, Kovacs Lajos, Bodor István, Katai Pal Imre, Dancsó István, Bölcsei M. Etelka, Csiger Julianna, Tar József, Kis János, Sz. Szabó Zsuzsanna, Kotvics Sándor, Berényi Eszter, Szabó Eszter, Zsoldos Sándor, Huska Pal, Dancsó Etelka, Szűcs halva szul. fiú.

Házasságot kötöttek: H. Szabó János Somogyi Eszterrel. Csiger Demeter Kalmán Juliannával, Schuch Rajmund Józsa Katalinnal.

Meghaltak: Dékány József 4 hónapos, béluhur. Sándor János 74 éves, veselőb. Molnár Bálint 4 hónapos, agyburukol. Pap Antal 1 napos, születési gyeng. Kovacs Sándor 5 hónapos, béluhur. Gombos István 5 hónapos, béluhur. Czákó Imre 1 hónapos, béluhur. Zagyai Tóth József 58 éves, agyszélhűdés. Szabó Pal 78 éves, végelgyengülés. Pataki Piroška 2 hónapos, béluhur. Szűcs halva szul. fiú.

Vasúti menetrend.

Érvényes 1900. május 1-től

H.-M.-Vásárhely—Szolnok.

Vásárhelyről indul 7 óra 40 perc reggel, 4 óra 0 p. délután és 8 óra 16 p. este.
Mindszentről indul 0 óra 47 p. reggel, 5 óra 08 p. délután és 9 óra 23 p. éjjel.
Szegeváról indul 9 óra 10 p. délelőtt, 5 óra 30 p. délután és 9 óra 46 p. éjjel.
Szentesre érkezik 9 óra 30 p. délelőtt, 5 ó. 49 p. délután és 10 ó 06 p. éjjel.
Szentesről indul 5 óra 55 p. reggel, 11 óra 16 p. délelőtt és 6 óra 09 p. este.
Tökérről indul 6 óra 29 p. reggel, 11 óra 52 p. délután és 6 óra 41 p. este.
Kun-Szent-Mártonból indul 7 óra 11 p. reggel 12 óra 35 p. délután és 7 óra 27 p. este.
Tisza-Földvállról indul 8 óra 01 p. reggel, 1 óra 29 p. délután és 8 óra 14 p. este.
Pusztá-Tenyőről indul 9 óra 17 p. délelőtt, 2 óra 41 p. délután és 9 óra 20 p. éjjel.
Szolnokra érkezik 10 ó. 0 p. délelőtt, 3 óra 42 p. délután és 10 óra 06 p. éjjel.

Szolnok—H.-M.-Vásárhely.

Szolnokról indul 3 óra 55 percor éjjel, 11 óra 36 p. délelőtt és 4 óra 48 p. délután.
Pusztá-Tenyőről indul 4 óra 47 p. éjjel, 12 óra 22 p. délután és 5 óra 36 p. délután.
Tisza-Földvállról indul 6 11 p. reggel, 1 óra 43 p. délután és 6 óra 42 p. este.
Kun-Szent-Mártonról indul 7 óra 17 p. reggel 2 óra 44 délután és 7 óra 33 p. este.
Tökérről indul 7 óra 48 p. reggel, 3 óra 16 p. délután és 8 ó. 00 p. este.
Szentesre érkezik 8 óra 29 p. reggel, 4 óra 47 p. délután és 8 óra 30 p. este.
Szentesről indul 4 óra 47 p. éjjel, 8 óra 45 p. reggel és 4 ó. 57 p. este.
Szegeváról indul 5 óra 10 p. reggel, 9 óra 09 p. délelőtt és 5 óra 29 p. este.
Mindszentről indul 5 óra 48 p. reggel, 9 óra 45 p. délelőtt és 6 óra 05 p. este.
Vásárhelyre érkezik 6 óra 40 p. reggel, 10 ó. 37 p. délelőtt és 9 óra 57 p. este.

Csongrád—Félegyház—Szeged.

Csongrádról indul 9 ó. 15 p. d. e., 1 ó. 50 p. d. u. Félegyházra érkezik 10 ó. 20 p. d. e., 2 ó. 50 p. d. u. Félegyházról indul 12 ó. 25 p. d. u., 5 ó. 30 p. d. u. Szegedre érkezik 1 ó. 47 p. d. u., 5 ó. 53 p. d. u. Algyőről indul 7 ó. 38 p. reggel, 11 ó. 35 p. délelőtt, 4 ó. 22 p. délután, 10 ó. 03 p. éjjel, Szegedre érkezik 7 ó. 55 p. reggel, 11 ó. 40 p. délelőtt, 1 ó. 47 p. délután, 5 ó. 53 p. éjjel.

Szeged—Félegyháza—Csongrád.

Szegedről indul 10 ó. 00 p. d. e., 1 ó. 14 p. d. u. Félegyházra érkezik 10 ó. 20 p. d. e., 2 ó. 50 p. d. u. Félegyházról indul 12 ó. 25 p. d. u., 5 ó. 30 p. d. u. Csongrádra érkezik 1 ó. 25 p. d. u., 6 ó. 33 p. este.

Szeged—B.-Csaba.

Szegedről ind. 3 ó. 40 p. éjjel, 10 ó. 25 p. reggel 8 ó. 00 p. délután, 6 ó. 40 p. este. Algyőről indul 3 ó. 57 p. éjjel, 10 ó. 38 p. délelőtt, 3 ó. 14 p. délután, 7 ó. 02 p. este. Vásárhelyre érkezik 4 ó. 33 p. éjjel, 11 ó. 1 p. délelőtt, 3 ó. 46 p. délután, 7 ó. 44 p. este.

B.-Csaba—Szeged.

B.-Csabáról indul 4 ó. 44 p. éjjel, 2 ó. 10 p. délután és 7 ó. 41 p. este. Orosházára érkezik 5 ó. 40 p. reggel, 3 ó. 03 p. délután és 8 ó. 49 p. este. Orosházáról indul 5 ó. 50 p. reggel, 3 ó. 10 p. délután, 9 ó. 10 p. este. Vásárhelyre érkezik 6 ó. 53 p. reggel, 3 ó. 55 p. délután, 9 ó. 57 p. éjjel. Vásárhelyről indul 7 ó. 00 p. reggel, 11 ó. 02 p. délelőtt, 4 ó. 00 p. délután, 10 ó. 2 p. este.

Lap tulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. MATEFFY FERENC
Társ-szerkesztő BÁNFALVI LAJOS.

Egy jó családból való fiú

tanulónak felvétetik Hoffmann Jakab divatárú kereskedésében. 3-3

Uj női szabó-műhely!

Van szerencsém a n. érd. hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy Szentesen, a Mócz Kálmán úr piac utcai házában

Uj női szabó-műhelyt

rendeztem be, a mai kor igényeinek megfelelően.

Több évi fővárosi gyakorlatom, melyet első rendű divattemekben szereztem, biztosítékot nyújt szives megrendelőimnek arra, hogy minden tekintetben szolid és divatos kivitelben teljesítem a munkát és különösen

francia és angol divatú kabátokban

a lelegegansabbat, a legjobb kivitelben, a legjutányosabban nyújtom.

Becsés pártfogásukat kérve, vagyok

3-1 tisztelettel:

Fekete Imre,
nő-szabó.

Verseny-tárgyalási hirdetmény.

Mindszent községe a vasúti állomástól a tiszai révig terjedő útca vonalokon létesítendő gyalog járdák építéséhez szükséges téglá anyag biz-

tosítására nyilvános zárt ajánlati versenyt hirdet.

A szükséglet kitesz mintegy 50 ezer géptéglát, mintegy 30 ezer erős vasas téglát és mintegy 30 ezer fagyálló első rendű faltéglát.

Ajánlatok mintákkal felszerelve, pecsét alatt, ajánlat járda téglák szállítására címmel, f. év szeptember 17 én d. e. 10 óráig a község előjáróságához nyújtandók be.

Ajánlatokban kiteendő, hogy versenyzők előtt a feltételek is ismeretesek.

Fentartja magának a végrehajtó bizottság, hogy a beérkezett ajánlatok közül szabadon választhasson, esetleg új versenytárgyalást hirdessen.

Mindszent, 1900. szeptember 8.

A végrehajtó bizottság.

169
g. 1900.

Kiadó lakás.

Szentes város tulajdonát képező bérházakban az alábbi lakások és bolt kiadók, u. m.

A Petőfi Utcában lévő szállodai bérház első emeletén: három tágas utcai szoba, előszoba, konyha és mellékhelyiségek: 1900. évi október hó 1-től illetve 1901. évi április hó 24-étől kezdve, továbbá ugyanott a földszinten: egy tágas bolthelyiség raktárral együtt: 1901. évi január hó 24-től kezdve kiadó.

Az l. t. 447. sz. a. (Vecseri Lajos féle) házban két utcai lakás, külön külön vagy együttesen az udvartérrel együtt, 1900 évi október hó 1-től kezdve bérbe adandó.

Közelebbi feltételek alulírottánál tudhatók meg.

Szentesen 1900 szept. hó 5-én

Novobáezky Győző

3-2 gazd. tanácsnok.

Özv. Lővi Ignáczné

izr. templom melletti házában egy **korcsma-helyiség**, pince és jégveremmel, f. évi Szt.-Mihály nap-tól bérbe KIADÓ, esetleg az egész ház kedvező feltételek mellett eladó. 3 3

Schneider-féle **Páfrány-tokocsok**, (Galandózz adta teljes elhajtó)

Millió embernek egészségét Kik galandféregben és gyomorbaiban szenvednek.



Pántlikagiliszta fejétől a páfrány-tokocsok által fajtalom nélkül, jótállás mellett, a legrövidebb idő alatt (6 perc alatt) teljesen elhajtatik. Ezen kitűnő gyógyszer fajtalom nélküli gyors és biztos eredményeért jótállás nyújtatik. Nem árt, ha pántlikagiliszta féreg nincs is jelen. — Az életkor megjelölendő. — **Törvényesen** védve. Egy eredeti doboz pontos használati utasítással a bel- és külföld részére 4 frt postai utánvétellel vagy

350 előre való beküldésével. A pántlikagiliszta tünetei a következők: Az arc halvány-sarga, bagyadt tekintet, kék szemkarikák, lesoványodás, elnyalkasodás, bevont nyelvemésztetlenség étvágytalanság felváltva mohó étvágygal, gyakori rosszullet vagy éppen ajulások s szédülés főleg éhgyomor, nál, egy gombolyag felszállása egész a nyakig, nyál összegyülemés, a test megdagadása, gyomorsav, gyomorhét, gyakori felbőfőzés, bélgörcs, hengergetés, hullámszerű mozgások, szűró, szívó fajtalmak és szűrés a belekben, szívdobogás, a vérkeringés rendetlenségei, különösen nőknél, gyakori véletlenül beálló főfajás, a búskomorságra való hajlam, életuntagság és a halál óhajítása. Egyedül valódi kapható: **Schneider József** gyógyszerésznél, Resicán, főúton 24. (Délmagyarország.) 50-20

ÉRTESÍTÉS.

Alírott értesitem Szentes és vidéke nagyérdemű közönségét, miszerint

vegytisztító és ruhafestő-intézetemet

a görög egyház ujonnan épült üzlethelyiségébe tettem át, hol **tisztításra elfogadok**: mindennemű női, férfi- és gyermek-ruhákat, függönyök, terítők, himzések és prémezeteket. Továbbá színehagyott ruhák újból bármely kivihető színre átfestetnek.

Becsés rendeléseiket továbbra is kérve:

tisztelettel:

Glöckner József,
vegytisztító és műtész.

Aiapatott 1820-ban

A legújabb és legteljesebb beszerzési forrás **SZÖNYEKKÉ**, bors-
szövetek, cipak- és szövetgyártás, léptékezők-nak ragyban és kisnyiban

JOANNOVITS DÖME

BUDAPEST, IV., Váci-utca 25. sz.

hírvetés várti nagy raktár. Örök választék porosa és amnya szönyegekben.

Általános tudott dolgot,
hogy a legrövidebb időre, tökélettel és erőre és fenntar-
tása a legkisebb és legkisebb költségű a Földes-féle

MARGIT-KRÉME

Ára: 2 kor., kis tégely 1 kor., csapagn 70 fillér, pedér 120 kor.
Készítő: FÖLDES KELEMEN gyógyszerész.
ARADON.

Kapható minden gyógyszerárban.

SANTAL EGGER

specifikus értékű szer
minden esetben, hol az orvosok Santal-olaját vagy Copalvét ajánlanak.

SANTAL EGGER az igen drága és hiába keletkezett Santal olaj tartalma miatt igen határozottan az újuság bántalmaitól, miért az orvosok is rendelik.
Csak a jórr. védett "Eggert" védjeggyel valódi.
Az 3 koros - eredeti hüvelyeként. - Vidékre 2 korosra 40 fillér előleges befizetése után bérmentve küldi a
"NADOR Gyógyszertár", Budapest, VI., Váci-körút 17.

SCHWARTZ-féle

Páratlan és nélkülözhetetlen fogkrém

THYMOL

1 tubus 60 fillér.
Mindenütt kapható.

KÖSZÉNYVÉSCSÜZ
egydül biztos gyógyszer a híres
CSÜZ- és KÖSZÉNY-ÉTER.

Néhánykori bebiztosítás után kigyógyít minden szűz, közvény, reumabántalmat, fejfájást, zsúrást, szagcsüszket, fogfájást stb. Egy üveg 2 kor., postán 3 kor. 60 fillér előzetes befizetése után bérmentve küldi az egyedüli készítő
STEINER MIHALY városi gyógyszerész TÖRÖSKVÁR, Szé.-György-lár 12.

Ezzer kipróbált, a legújabb betegségek- gyógyító lézi
gyógyszer a

Feller-féle ELSA-FLUID

Egy kislet és megkezdés átlánság fogja használni.
12 üveget 5 koronára bérmentve küldi az egyedüli készítő
FELLER V. JENŐ gyógyszerész
STUBICA, Fő-utca (via Csákortanya).

legfinomabb egészségi-egyiptomi
SZIVARKA-HÜVELY
100 db. 36fill. 2000 db. 7 kor. 5000 db. 15 kor.
postán bérmentve küldi
ENGEL LAJOS SZEGED.

Óvatosan
Orvásoknak ajánlatlan
Orvásoknak ajánlatlan
Orvásoknak ajánlatlan

Brady-féle MARIACELLI GYOMORSEPEK

200 év óta
Kétféle hatásuk, gyomorszájaktól,
tápláltságának, női és férfiaknál.
Egy üveg 80, nagy üveg 140 fillér. - Kapható minden
gyógyszerárban. - Készíteli a híres
BRADY KÁROLY
Magyar Királyi gyógyszerész
Bécs, I. Fleischmarkt 1, honnan 3 kis üveg 2.40 kor.
vagy 2 nagy üveg 2.80 kor., bérmentve küldetik.

PSEPHOFER J.

vértisztító
labdacsalai.

Orvosilag ajánlott legújabb
hátszék a rozsa emésztés ószesz
következőképpen ellen.

Non szabony hiányoznia
egy hátszékben sem.

Csak akkor valódi, ha minden
doxos fedetlen a "PSEPHOFER I."
név vérsíri írtást látható.

**KI AKAR
Lenni?**

egyeses önkéntes

A ki az előző iskolákat nem végezte
az is lehet egyetemes önkéntes. - A ki
már sor alatt állott, elkészült. Szűrlési
és képzési. - Prospektus legrosszabb és a
"LICHTEBLAU ALBERT
katonai élel. tanf. igazg. Debreczenben.
Tanfolyam: addal Drangutz L. u. kir.
honvérszerződés try. és Magyar A. sz.
és kir. Ország ty. Felvilágosító: a m. tal.
és közér. m. kir. minisr megbi-
számló a tank. kir. főigazgató.

Budapest legújabb látványosságja a
BELVÁROSI KÁVÉHÁZ
IV., Kilyó-tér 2. (Kludli főhercegné
palotáján).

Teljesítéssel találkozik halp. - Kiny. STEUER SÁNDOR.

**26 ÉV ÓTA
AZ ELISMERT LEGJOBB
MAGVAK BESZERZÉSI
FORRÁSA**

MARTHNER ÖDÖN

BUDAPEST
ANDRÁSSY-UTCA 23-233.
ÉS ROTTENBILLER-UTCA 33-333.

KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN
ÉS BÉRMENTVE.

Vidéktelek kedvező találkozási helye
KLIVÉNYI FERENCZ
vendéglő elisrágná úttérrel.

Budapest, VI. Andrássy-út 39.
Kétféle magyar konyha. - Valódi tiszta borok és a
világúri "Pachorbrán" egyedül készítés.

Simon Pál jó hírnevű
PÁRIS szállodája
Budapest, Váci-körút 25.
100 szoba 1 ftól feljebb kizárólagos együtt. Fű-
dés, előreg. kávéház, étterem, sörcsarnok a hátszék. Vil-
lamos vasúti megállóhely az ószesz pályaudvarok felől.

A legjobb órákat
legszolidabb és legújatosabb ószereket
RÉSZLETFIZETÉSRE

szigorúan szabott árakon szállítja Magyarország és minden
más és legújatosabb órákat

BRAUSSWETTER JÁNOS

kronométer-órák
SZEGEDEN.

Arjegytek 2000 képpel ingyen és bérmentve.

GOLIÁT MAJATA SÖR
Kiváló ítélt itál és gyógyezőelőkre is szolgál.

ALJÁNLAK: Dr. Korányi és Dr. Kéthy egyetemesi tanár urak leg-
jelöltek, vértisztító, emésztési zavaroknál, gyomorszájaktól és
Gyár és megrendelési hely:
KÖBÁNYAI KIRÁLY-SÖRFOZÓ, KÖBÁNYA.

FRATELLI DEISINGER
küld
Flumból vagy Triestből

8 kg. Cuba kávé, világosabb. . . 15 kor. 60 fill.
8 kg. Ceylon gyöngykávé . . . 17 . 15 .
elvonolva és bérmentve.

ARJEGYZÉK INGYEN.

**BENZIN-MOTOROK
LOKOMOBILOK**
és GÁZMOTOROK ipari és gazdasági célokra
OSERS és BAUER gyárából
a legjobbak és legújatosabbak a létező szerzőkötés közt.
Vezérlépesítő és raktár: **DÉNES B.**
Budapest, VI., Váci-körút 61.
Képes árjegyzék ingyen.

**Continental
Bodegas Company**

Portor, Sherry, Malaga, Madeira,
Marsala, Chablis,
Rajsa- és Mosel-borok.

Kaphatók minden jóll híszár- és
csomaga-borosoknál, szőlők,
kávéházak és éttermekben.

**SZABADALMAK ÉRTÉKESÍTŐ
VÁLLALAT**

BUDAPEST
M. ERZSÉBET KÖRÚT 17

Bol- és külföldi szabadalmak kész-
tése, értékelése és fenntartása.
Vadjegytek és műstrék lajzomozása.

CSÁSÁRFÜRDŐ
teell és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Kétféle kőszék hírvélet gyógy-
fürdő, páratlan gőzfűrdővel leg-
modernobb lézfűrdőkkel, pom-
pás árványvis szuszékkel, lé-
s és lézfűrdőkkel. - 200 kőszék-
má látszóképpel. - Prospektus
kivánságosra ingyen és bérmentve.

Oh jaj! Köhögés, rekedtség ellen gyors és kitűnő
eredménnyel használhatók az

EGGER-féle MELLSPASZTILLÁK

Doboz 1 korona és 2 korona.
Próbadoxos 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban és a fővárszékben:
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Ejjen!
Egger mellspasztilla
szabadított meg.

Ha ószák a hajja,
használja a hírvélet **KOLBA-féle HAIR-REGENERÁTOR**, mely nem fejt, ha-
son az a haj épségét mindig adja vissza. Üvegje 2 korona. bérmentve
3 kor. 60 fillér. **IOZAFAN BÉLA** udvari múltidő gyógyszerésztől
Budapestben, V., Nagykorona-utca 33 sz. Szabadadalm-ár szept.

100.000
sorsjegy.
50.000
nyeremény.
Késze szept.
szept. 14.

A jelenkor legnagyobb nyeresé esélyű
sorsjátéka a m. kir. szab.

OSZTÁLYSORSJÁTEK.

Megrendelések intézendők:
GAEDICKE A. BUDAPEST
IV., Kossuth Lajos-utca 17.

Havonta
egy húzás.
Tervezel ingyen
és bérmentve.
Ugyenők
koreztétek.